

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XIV. An Sacramenta Veteris & Nouæ Legis differant in Effectu
iustificationis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

supernaturale quid efficiunt. Qui a cetero quin ab humana autoritate potuissent institui. 3. Sacramenta pendent à Deo non solum in Institutione; sed etiam in Verbo: Ipse enim est qui per ministros baptizat, consecrat. &c. non ergo nudè significant, sed quid efficiunt. Nam cum cetera humana signa solum significant; diuina nil ab iis distarent ut meliora. Plura vide in *Genal. p. 3. q. 2.*

DICO AD I. Sed non ex sola viuit: unde & Sacramentis est locus. Et sensus verus est, Iustus ex fide constanter expectat promissâ Dei. Ita *Abacuc. 2.*

AD II. Fides saluat, non sola, sed cum Baptismo; Eratque inferendum: Ergo non solus Baptismus saluat: Non; Baptismus non saluat. Ut si dicam: *1. Cor. 13.* Fides nil prodest sine charitate: ergo fides nil prodest. Malè. Dein; à genere ad speciem valent argumenta negatiua: ut non est animal; ergo nec homo: affirmatiua non valent; ut, Est animal, ergo & homo. Sic, qui non crediderit, condemnabitur: non contra semper.

AD III. Abrabæ fides & obedientia meruerat, ut primus haberet Sacramentum Circumcisionis in priuilegiū, velut *Signaculum σφραγίς*, non σημεῖον signum, iustitiæ fidei, id est, velut testimonium iustitiæ suæ, non ut signum, propositum ei ad excitandam fidem. Vide *suprà quest. 3.*

AD IV. Atqui Christus ibidem in paralytico ostendit, se etiam ut Homine peccata dimittere. Dein; hominibus dixit, Ioann. 20. *Quorum remisistis peccata. &c.* Deus tamen Solus propria Autoritate dimittit.

AD V. Per Verbum vita non intelli-

gitur concio; sed forma Sacramenti, seu Verbum practicum consecratorium. Ita ibi interpretes.

Q V Æ S T I O XIV.

An Sacramenta Veteris & Nouæ Legis differant in effectu iustificationis?

LUTHERVS lib. de Captiuit. Babyl. cap. de Regum. Error est, Sacramenta nouæ legis differre à veteris Legis, penes efficaciam significatiua, id est, quod nostra efficaciter significant faciendo, quod veteris non illa. 2. Distinguit autem Vetera Sacramenta habentia an. nam promissionem, ut Iris Noë, Velut Gedconis, Umbra reuersa Ezechie. Alia nullam habentia; ut expiatoriæ ceremoniæ. Illa nostris paria; hæc inferiora facta in virtute efficientiæ significantur.

CALVINVS Instit. lib. 4. cap. 14. §. 23. Hoc dogma, quod Veteris Legis Sacramenta Dei gratiam adumbrarint: hæc Nouæ presentem conferant, penitus explodendum est. Sic consentit Luthero. Dissentit in isto: Neque tamen negamus, quod uberior sub Christi regno percipiatur gratia. Sic in Antidoto Sc. II. Cap. 2. Parem voluit Lutherus. Dein; Caluina §. 12. Purificationes Iudæorum ponit inter vera Sacramenta paria cæteris: Lutherus vult inferiora effectu.

KEMNITIVS in part. 2. Exam. aduertit Lutheri distinctionem veterum signorum & uberiores gratiam Caluino: Cum utroque condemnat Catholicos.

SVADENT ferè istis: 1. **CALVINVS** Instit. lib. 4. cap. 16. §. 3. & 4. Par est Circumcisionis & Baptismi promissio, scilicet de remissione peccatorum. Hinc *Eph. 2.* gentiles erant sine Deo, quia sine Circumcisione. 2. *Leuit. 4. 5. 6.* dantur oblationes pro peccatis remittendis. 3. Instit. l. 4. c. 14. §. 23. ex *1. Cor. 10.* Eandem escam spiritalem manducauerunt, & eundem potum spiritalem biberunt. Quis inane ausit facere signum illud, quod veram Christi Communionem, Iudæi exhibebat? Ergo in Sacramentis paria nobis facit, nec nullam.

illam prerogativa particulam nobis relinquit.
Sic & Martyr, & Kemnitius. &c.

AUTOR. I. Et si sint, qui improbabili-
tate docent Circumcisionem in vete-
ri lege gratiam ex operato contulisse; nō
tamen æquant vetera cum nouis Sacra-
mentis; quæ singula iustificat ex opere
operato. Quia ita Scriptura prophetica.
Psal. 9. *Holocaustum pro peccato non pos-
tulasti.* Quia, Psa. 50. *Sacrificium Deo spi-
ritus contribulatus.* Ita. 1. *Quid mihi multi-
tudo victimarum vestrarum?* De Aposto-
lica Scriptura vide *Antichristum part. 3.*
quæst. 5.

II. Ex opere operantis, ex fide prode-
rant vetera Sacramenta: de hoc non est
quæstio; sed, An ex Institutione fuerint
utilia cum fide usurpata? Paulus ita di-
stinguit. Noua saluare, regenerare, mū-
dare, iustificare, 1. *Corinth. 1. Eph. 5. Tit. 3.*
Vetera autem egea esse elementa, nihil
esse, nihil valere. 1. *Cor. 7. Gal. 5. Hebr. 10.*
Idem Vetera vocat umbras nouorum,
Col. 2. 1. *Cor. 10. Hebr. 10.* Neque est, quod
nostra dent maiorē gratiam: Nā vetera,
nullā dabāt vi institutionis, vt, 1. *Cor. 7.*
Circumcisio nihil est, & præputium nihil est:
Gal. 6. *Neque valet aliquid.* Quia sunt
Vmbra, quæ non est minus corpus; sed
nihil corporis. Et talia erant non solum
tempore Apostoli, sed inde ab origine,
considerata per se simpliciter, à lege ab-
strahendo. Nam Rom. 2. *Circumcisio
prodest, si legem obserues.*

2. Vide S. Patres pro utilitate sola,
contra efficaciam veterum Sacramen-
torum stantes apud *Bellarman. libr. 2.*
cap. 15.

3. RATIO militat. I. Quia Sa-
cramentum vt iustificet, habere debet

annexam promissionem absolutam gra-
tiæ: teste *Luthero in Assert. art. 1. Me-
lanchthone in Locis. Caluino Inst. l. 4. c.*
14. §. 3. Kemnitio &c. Atqui nullum ta-
le erat in Veteri Testamento: Nullum i-
gitur iustificabat. Minor: quia Heb. 8.
*Melius sortitus est Ministerium, quanto &
melioris Testamenti Mediator est, quod in
melioribus Re-promissionibus sancitum est.*
Sic & Patres, & *Lutherus lib. de Captiu.*
*Babyl. cap. de Eucharistia: Veteris Testa-
menti promissio erat, non remissionis peccato-
rum, seu rerum æternarum; sed temporalium;
vt terra Chanaan, per quam nemo renouaba-
tur Spiritu. Vnde et irrationabilem pecudem,
in figura Christi, oportebat occidi, in cuius
sanguine idem Testamentum confirmabatur:
vt, qualis sanguis, tale Testamentum; qualis
hostia, talis promissio.*

CALVINVS negat Minorem, *Inst. libr.*
4. cap. 16. §. 4. dicens vnā esse eandemque
promissionem Sacramentorum legis veteris
ac nouæ.

AT Minor probatur. Quia nullū Vet^o
Sacramentum habuit promissionem,
nisi temporalem: *Lutherus* recenset Sa-
cificium Abel, Iridem, Vellus, Horolo-
gium Achaz: Vanè.

2. Ratio. Quia Vetus & noua Lex
differunt, quòd hæc iustificat, non illa:
ergo Sacramenta, quæ pars sunt legis, pa-
riter. Vnde *Ioan. 1. Lex per Moysen data
est; gratia & veritas per IESVM Christum
facta est.* Differuntque vt, 2. *Cor. 3.* Lite-
ra occidens, & Spiritus viuificans: Vt,
Gal. 4. seruitutem generans, & libertatē
afferens: Vt vetus, quia veterem hominē
non renouabat; & Nouū, quia renouat
eundem: ideo, Tit. 3. *Lanacrum regenerati-
onis.* Et quæ in Veteri fiebat remissio

peccatorum, ea Noui respectu fiebat.

3. Promissio in Sacramentis nequit impleri, nisi fide recipiantur: At promissio V. g. Iridis de non submergendo orbe, præstatur etiam infidelibus: Circumcisionis, de hoc, vt sit pater multarum gentium, dareturque posteris eius terra promissionis; data tamen & infidelibus est. Item promissio tot Victimarum, de vnica Christi oblatione, impleta est orbi infideli. &c. Roman. 3. *Numquid incredulitas illorum fidem Dei enacuauit? Absit. Ergo. &c.*

DICO AD I. Circumcisioni nõ est promissio annexa remissionis peccatorum. Patet suprã. Et quia Abraham ante eam erat iustus: additaque est temporalis promissio: vt Genes. 17. *Multiplicabotez; erique pater mult. &c. Dabo tibi, & semini tuo terram Chanaan. &c.* Idem Roman. 4. Et gentes erant sine Deo, quia sine fide, non quia sine Circumcisione: quam etiam incircumcisæ, sed Deum colentes, vt Iob, Centurio. &c. saluabantur.

AD II. Vetera Sacrificia expiebant peccata quoad pœnam temporalem & immunditiam legalem; non quoad culpam, & pœnam Gehennæ. Ita Theologi in 1. 2. q. 102. art. 3. & 4. d. 1. Vide Bell. l. 2. c. 17.

AD III. 1. Pugnant ipsi secum. Nã hic volunt Manna, aquam petreæ, & transitum maris fuisse Sacramenta iustificationis: & alibi id negant; vt Calvinus *Institut. libro 4. capit. 14. §. 19.* & Kemnitius *part. 2. Examinis pag. 41.* quia erant ceremoniæ non durantes. Ergo. 1. *Eandem escam, non nostram, sed suam; nõ*

Sacramentalem; quam & bestię bibeant, & edebant nec promissio aliqua facta est edentibus & bibentibus, nisi terrena. 2. *Spiritualem*, ob significationem futuri Calicis Sacri; non ob effectum præsentem spiritualem: Vnde, *Paulus Angelorum manducauit homo. Pl. 77. Et Petrus autem erat Christus.* Ioann. 6. *Panem vestri manducauerunt Manna, & mortui sunt: Qui manducat hunc panem, viuat in æternum.* Proinde non requiritur, vt Calvinus, vt parem vim tribuamus Manna & Baptismo, Manna & Eucharistiæ: nam quo inferiora sunt illa; eo fortius est argumentum Pauli. Si enim puniti sunt contemtores figuræ, quanto magis contemtores Veritatis?

Q V Æ S T I O XV.

Eccunde quadam Sacramenta iterari non debeant?

LUTHERANI & CALVINIANI vnice Baptismum esse initerabilem debere asserunt: cætera vel esse Sacramenta negant.

SVADENT istis. 1. Quia, ait Calvinus *Instit. lib. 4. cap. 18. §. 19.* Baptismus est ingressus in Ecclesiam, & initiatio fidei: vnde vnus Deus vna Ecclesia; ita & vnus Baptismus. 2. Kemnitius in *Exam. par. 2. fol. 109.* Quia, sic est Institutio diuina. 3. Quia, Heb. 6. *Impossibile est eos, qui semel sunt uelaminati, renouari iterum ad Penitentiam.* 4. Quia, Baptismus significat Christi mortem; at semel est Christus mortuus. 5. Quia, pactum Dei in Baptismo initum est perpetuum. 6. Quia, nusquam est scriptura repeti posse, neque extat exemplum anabaptismi. 7. Quia, in Baptismo nascimur spiritualiter; at vna est natiuitas.

AUTOR. I. Character est causa cui Sacramenta quadam iterari non debeant.